

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0883
Název projektu:	Rozvoj vzdělanosti
Číslo šablony:	III/2
Datum vytvoření:	5. 3. 2013
Autor:	Ing. Ivana Náplavová
Určeno pro předmět:	První pomoc
Tematická oblast:	Poranění a akutní stavy
Obor vzdělání:	Masér sportovní a rekondiční 69-41-L/002 1. ročník
Název výukového materiálu:	Výuková prezentace: Termická poranění - vliv nízkých teplot
Popis využití:	Celkové a místní působení nízké teploty, příznaky, první pomoc, úkoly pro žáky
Čas:	20 minut

Termická poranění

Vliv nízkých teplot

1. celkové – podchlazení
2. lokální (místní) – oznobeniny, omrzliny

<http://office.microsoft.com/cs-cz/images/results.aspx?qu=zima&ex=2#ai:MP900425230>

Podchlazení – hypotermie

pokles teploty tělesného jádra pod 35 °C

- 32 – 35°C mírná hypotermie
28 – 32°C střední hypotermie
pod 28°C těžká hypotermie

<http://office.microsoft.com/cs-cz/images/results.aspx?qu=teplom%C4%9Br&ex=1#ai:MC900285788>

Na vznik podchlazení má vliv:

- teplota prostředí (i u teplot nad bodem mrazu)
- vliv větru
- vliv vody
- charakter a kvalita oblečení i obutí postiženého
- obnažené části těla
- věk postiženého
- zranění, bezvědomí, intoxikace alkoholem nebo jinými látkami apod.

<http://www.morguefile.com/archive/display/793181>

Příznaky podchlazení:

- neovladatelný třes
- obtížná artikulace
- svalová ztuhlost
- neúčelné, nekoordinované pohyby
- ztížené vnímání
- kůže je chladná a bledá
- poruchy vědomí
- pomalé dýchání
- zpomalení tepové frekvence
- možné jsou i poruchy srdečního rytmu
- srdeční zástava

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gaensehaut.jpg>

první pomoc

- přenést postiženého do teplého prostředí
- je-li postižený v promočeném oděvu
odstranit mokré šaty a nahradit je suchými zábaly
(přikrývky, části oděvů apod.)
- zahájit postupné zahřívání
- teplo aplikovat především na trup, třísla a do podpaží
- neměnit zbytečně a náhle polohu postiženého (pokles
teploty tělesného jádra – porušení srdečního rytmu)
- nedovolit mu chodit
- postiženému při vědomí podávat teplé nápoje
- je vhodná i teplá koupel

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:CZ-1103_Prvn%C3%AD_pomoc.jpg

<http://office.microsoft.com/cs-cz/images/results.aspx?qu=nemoc&ex=1#ai:MP900427639>

U extrémních případů hypotermie, kdy je postižený v bezvědomí, může mít zahájení KPR naději na úspěch i za dobu delší než 30 minut!

**Nezahřívát prvotně končetiny!
V důsledku tepla dojde k rozšíření
cív a hrozí nebezpečí
hypovolemického šoku!**

Čas: 3 minuty

ú

Řešení:

Místní chladové postižení

I. stupeň: **oznobeniny**

- postihují uši, špičku nosu, ruce a prsty nohou
- charakteristická je změna barvy kůže, nejprve zrudne, pak začne světlat až se stane bílou
- postižená oblast je necitlivá.

první pomoc

- zahřát postiženou oblast

Zlepšování stavu:

v postižené oblasti je cítit píchání, „mravenčení“ nebo pálení.

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:CZ-U03_Prvn%C3%AD_pomoc.jpg

II. stupeň **omrzliny**

- závažnější stav postižených míst
- kůže postižené oblasti je bílá, vosková
- po ohřátí puchýře a otoky

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Frostbitten_hands.jpg

III. stupeň

- voskově bílá, tvrdá, necitlivá ložiska
- hrozí odumírání tkáně
- nevratné poškození

<http://www.hvezdazivota.cz/clanek/821-omrzliny-mohou-vazne-poskodit-tkane-zakladni-principy-prvni-pomoci-nejsou-nastesti-slozite/>

První pomoc

- omrzlá místa netřít sněhem
- přerušit účinek chladu a vlhka
- svlékat a zouvat postiženého velice opatrně
  - hrozí nebezpečí stržení puchýřů a možnost následné infekce
- je-li možný rychlý transport do zdravotnického zařízení
  - omrzlé části pouze lehce překrýt, chránit před chladem
- není-li možný transport
  - ponořit končetinu do teplé vody 37 až 40°C
- zlepšila-li se barva kůže a postižený začíná cítit bolest, ohřívání ukončit
- končetinu sterilně opatrně zavázat
- teple přikrýt – nesmí tlačit na postižené místo
- protišoková opatření
- zajistit příjezd ZZS

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:CZ-IJ03_Prvn%C3%AD_pomoc.jpg

K zamyšlení

Čas: 3 minuty

Řešení:

Zdroje:

Beránková, M. - Fleková, A. – Holzhauserová, B.: První pomoc. Praha, Informatorium 2007.

Zemanová, J.: První pomoc pro učitele ZŠ a SŠ. Ostrava 2006.